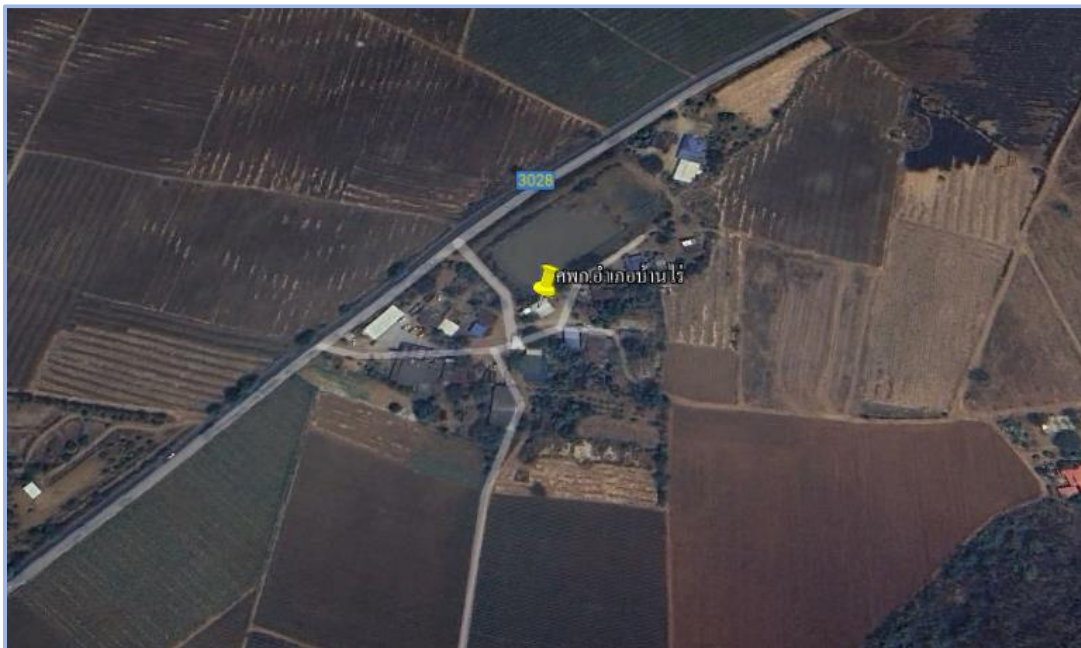

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
ข้อมูล ณ วันที่ 25 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2568

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

1. ชื่อ-สกุล นายอำนาจ เพ็ญเสมอ
3. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ 3 หมู่ 5 ตำบลหนองจอก อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
โทรศัพท์ 082-297-0353 Facebook Line
เกิด พ.ศ. 2512 ปัจจุบันอายุ 56 ปี
4. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
5. ระดับการศึกษา ปวช.
สถาบันการศึกษา วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี
6. อาชีพปัจจุบัน
☐ 6.1 ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ 6.2 ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 ตำบลหนองจอก อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
7. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร 800,000 บาท/ปี
8. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.2559.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1. สินค้าหลัก อ้อยโรงงาน
2. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน1....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 2.1 แปลงเรียนรู้อ้อยร่องห่าง

3. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....4.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

- 3.1 ฐานเรียนรู้ด้านการผลิตอ้อยร่อนแห้ง
- 3.2 ฐานเรียนรู้ด้านการผลิตน้ำหมัก
- 3.3 ฐานเรียนรู้ด้านการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- 3.4 ฐานเรียนรู้ด้านบัญชี

4. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน....3...หลักสูตร ประกอบด้วย

4.1 หลักสูตรหลัก จำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย

1. การลดต้นทุน/การเพิ่มผลผลิตอ้อยโรงงาน
2. การปรับปรุงดิน
3. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

4.2 หลักสูตรบังคับ จำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย

1. เกษตรทฤษฎีใหม่
2. เกษตรผสมผสาน
3. การจัดทำบัญชีครัวเรือน

4.3 หลักสูตรเสริม จำนวน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย

1. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
2. องค์กรเกษตรกร
3. การแปรรูป

4.4 หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน 1 หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การลดต้นทุน/การเพิ่มผลผลิตอ้อยโรงงาน เป็นหลักสูตรที่โดดเด่น เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่สามารถทำให้เห็นผลสามารถลดต้นทุนด้านการใช้สารเคมีในการควบคุมวัชพืช ลดการสูญเสียจากการระเหยของน้ำในดินในช่วงฤดูแล้งได้ระดับหนึ่ง และยังสามารถบำรุงดินให้กับอ้อยโรงงานช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีอีกด้วย ซึ่งมีการถ่ายทอดความรู้โดยการอบรมให้สมาชิก ศพก. และ ศพก. เครือข่าย รวมไปถึงเกษตรกรที่สนใจโดยทั่วไป

5. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีส่วนเข้าร่วมประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ทั้งในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาการดำเนินงาน และร่วมกันแก้ปัญหา การดำเนินงาน ศพก., ศพก. เครือข่าย และกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ให้เกิดการเชื่อมโยงการดำเนินงานของทั้ง 2 เครือข่ายไปในทิศทางเดียวกันและเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

6. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แบบแผนฯ)

การจัดทำแผนการพัฒนา ศพก. (แผนราย ศพก.) เพื่อให้ ศพก. มีความพร้อมในการให้บริการ ส่งเสริมด้านการเกษตรในพื้นที่ โดยดำเนินการร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอ และผู้นำในชุมชน ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ศพก.ดังนี้

ที่	ปัญหา	ผลกระทบ	แนวทางแก้ไข
1.	ด้านการดำเนินงานของศูนย์ ศพก.	1.เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก 2.วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ไม่เพียงพอ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องโปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง	1.ส่งเสริมกิจกรรมการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่น่าสนใจทำการเกษตร 2.ปรับเปลี่ยนข้อกำหนด/ระเบียบเรื่องงบประมาณสนับสนุน ศพก. ให้สามารถจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการดำเนินงานของ ศพก.
2.	ด้านการตลาด	1.เกษตรกรไม่ได้จำหน่ายผลผลิตเอง ขายผ่านเจ้าที่รับซื้อเหมาแปลง	1.สร้างการรับรู้ถึงข้อดีในการขายให้โรงงานโดยตรง เชิญฝ่ายการตลาดของโรงงานมาให้ความรู้ในการเปิดโควต้า
3.	ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี	1.รถตัดอ้อยสดไม่เพียงพอต่อปริมาณอ้อยในพื้นที่ 2.เครื่องอัดใบอ้อยที่เหลือจากใช้เครื่องจักรตัดไม่เพียงพอและเครื่องอัดใบอ้อยที่เหลือจากการใช้แรงงานคน สางใบอ้อยไม่มีในพื้นที่	1.หาแหล่งให้บริการเครื่องมือเครื่องจักรในการตัดอ้อยสดเพิ่มเติม 2.รณรงค์วิจัยด้านเครื่องจักรที่มีการพัฒนาในการอัดใบอ้อยอย่างมีประสิทธิภาพ
4.	ด้านสิ่งแวดล้อม	1.ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง และไม่ได้คุณภาพ 2.ปัญหาฝุ่น PM2.5 จากการเผาอ้อย	1.วางแผนก่อนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาวะอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปร่วมกับการติดตามพยากรณ์อากาศล่วงหน้า 2.รณรงค์ลดการเผาอ้อย ใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน
5.	ด้านกฎระเบียบ	1.ข้อกำหนด และระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ ที่สนับสนุน ศพก. ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นได้	1.ปรับเปลี่ยนข้อกำหนด/ระเบียบเรื่องงบประมาณสนับสนุน ศพก. เพื่อให้สามารถจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับใช้ในการดำเนินงานภายใน ศพก.

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

1.1 แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

1) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิมๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

เนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่ทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นเวลานาน สภาพดิน แหล่งน้ำและรวมถึงสภาพพื้นที่พืชที่เหมาะสมในพื้นที่และสามารถปลูกได้มีให้เลือกไม่มาก เกือบทั้งหมดเน้นไปทางพืชไร่เช่นอ้อยโรงงานและมันสำปะหลัง ด้วยในพื้นที่มีโรงงานอ้อยตั้งอยู่ใกล้ๆจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรเลือกปลูกอ้อยโรงงาน

ในปัจจุบันราคาปัจจัยการผลิตและค่าบริการเครื่องจักรกลสูงขึ้น สวนทางกับประสิทธิภาพการผลิตที่ได้รับผลผลิตน้อยลงเนื่องจากปัญหาดินเป็นสาเหตุหลัก จึงได้มีการนำเทคโนโลยีและหลักวิชาการนำมาใช้

การลดต้นทุนการผลิต/เพิ่มผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

-ปรับปรุงดิน : ถั่วเขียวสามารถทำเป็นปุ๋ยพืชสดเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน

-ลดต้นทุน : การเจริญเติบโตของถั่วเขียวคลุมเต็มพื้นที่สามารถลดการระเหยของน้ำ

: ถั่วเขียวที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพในการคลุมหญ้า สามารถลดการใช้สารเคมีในการคลุมหญ้าได้อย่างดี

: ถั่วเขียวมีการตรึงธาตุไนโตรเจนไว้ ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยได้

-เพิ่มผลผลิต : เมื่อดินดีส่งผลให้ระบบรากของพืชดูดซึมธาตุอาหารผลผลิตมากขึ้น

: การใช้เทคโนโลยีระบบน้ำหยดผสมกับการให้น้ำหมักทางระบบน้ำช่วยส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตได้

2) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและสิ่งแวดล้อม: การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเกษตร เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม หรือโรคระบาด การใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้ท่อนพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การเลือกปลูกพืชที่เหมาะสมกับฤดูกาล และทนทานต่อสภาพแวดล้อม จะช่วยให้เกษตรกรสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้ดีขึ้น

ปัญหาด้านทุนการผลิตสูงขึ้น : การทำการเกษตรแบบเดิมที่ใช้แต่สารเคมีและปุ๋ยเคมี ปัจจัยการผลิตราคาสูงขึ้นทุกปี มีผลต่อการดูแลรักษาอ้อยโรงงานทำให้ได้รับผลผลิตไม่เต็มประสิทธิภาพของพันธุ์ที่สามารถทำได้ การนำองค์ความรู้ใหม่ๆมาใช้จะช่วยลดภาระด้านต้นทุนการผลิต มีปัจจัยที่สามารถจัดการในการดูแลรักษาได้เต็มที่ ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้รับมีคุณภาพ

1.2 รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

1) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- การลดต้นทุนการใช้สารเคมีในการคลุมหญ้าในแปลงอ้อย โดยการปลูกถั่วเขียว

2) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- การลดต้นทุนการใช้สารเคมีในการคลุมหญ้าในแปลงอ้อย โดยการปลูกถั่วเขียว

2.1 เตรียมวัสดุและอุปกรณ์

- ถั่วเขียว 7 กิโลกรัมต่อไร่
- รถไถ

2.2 ขั้นตอนการปลูก

- ในการหว่านถั่วเขียวระหว่างร่องอ้อย ระหว่างแถวอ้อยต้องห่างกันอย่างน้อย 160 เซนติเมตร เพื่อให้เครื่องจักรสามารถเข้าทำงานระหว่างร่องอ้อยได้
- เมื่ออ้อยอายุประมาณ 3 เดือน (หรืออ้อยสูงประมาณเลี้ยวเข่า) ดำเนินการป่นดินระหว่างร่องอ้อยพร้อมหว่านเมล็ดถั่วเขียว
- เมื่อถั่วเขียวดอกบานเต็มที่ อายุได้ประมาณ 50 วัน ดำเนินการไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด

2.3 . ผลที่ได้จากการปลูกถั่วเขียว

- การทำร่นโดยการไถพรวนพร้อมหว่านถั่วเขียว ลดการใช้สารเคมีเกือบตลอดอายุช่วงการเจริญเติบโต ซึ่งในช่วงอ้อยยังไม่สูงมากนักเกษตรกรมักจะใช้วิธีฉีดสารเคมีเพื่อคุมและฆ่าหญ้ามีผลตกค้างในดินสูง เมื่อปรับเปลี่ยนมาใช้วิธีทำร่นกำจัดหญ้าพร้อมหว่านถั่วเขียว หลังจากถั่วเขียวงอกจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วสามารถคลุมหญ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การปลูกถั่วเขียวคลุมพื้นที่ ใบของถั่วเขียวที่หนาแน่นช่วงลดการระเหยของความชื้นในดินได้
- ถั่วเขียวมีการตรึงไนโตรเจนในดินเมื่อทำการไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดสามารถช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้
- เมื่อไถกลบถั่วเขียวการเจริญเติบโตของอ้อยจะอยู่ในช่วงใบเกือบจะคลุมชนกันทำให้หลังจากนี้จะมีวัชพืชน้อยเนื่องจากไม่ได้รับแสงแดด

3) อธิบายขั้นตอนการทำงานการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- การลดต้นทุนการใช้สารเคมีในการคลุมหญ้าในแปลงอ้อย โดยการปลูกถั่วเขียว จะช่วยเสริมธาตุไนโตรเจน (N) ที่ได้จากรากถั่วเขียวที่ตรึงไนโตรเจนไว้ ช่วยเร่งการเจริญเติบโตของอ้อยได้เป็นอย่างดี และยังเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุในดินจากการไถกลบอีกด้วย เป็นการช่วยปรับสภาพโครงสร้างของดินให้ดียิ่งขึ้น

2. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

ตารางเปรียบเทียบภาพรวม

การลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีฟอสเฟต โดยการผลิตปุ๋ยน้ำหมักจากมูลค่างควา ทดแทน เพื่อใช้ในนาข้าว

ขั้นตอน	รายละเอียด	จุดเด่น
เตรียมวัสดุ	1.ถั่วเขียว 7 กิโลกรัม/ไร่ 2.รดไถขนาดเล็ก	1.วัตถุดิบหาง่ายในพื้นที่ 2.ได้ธาตุอาหาร 3.ได้อินทรีย์วัตถุฟื้นฟูสภาพดิน 4.ลดการใช้สารเคมี 5.ลดต้นทุนการผลิต

ตารางเปรียบเทียบระหว่างการใช้ สารเคมีกำจัดหญ้า กับ ปลูกลำไยระหว่างร่องอ้อย

โดยเน้นทั้งเรื่องต้นทุน ประสิทธิภาพ คุณลักษณะ และผลกระทบต่อดิน

เกณฑ์เปรียบเทียบ	สารเคมี(ยาฆ่าหญ้า)	ปลูกลำไย
ต้นทุนต่อไร่	ต้นทุนสูง จำนวนครั้งในการฉีดคือต้นทุนที่สูงขึ้น	การลงทุนคงที่การเจริญเติบโตที่รวดเร็วของลำไยสามารถคลุมหญ้าได้
ผลการทบทต่อโครงสร้างดิน	-เกิดการสะสมของสารเคมีในดิน -ทำให้ดินเสื่อมสภาพ -ฆ่าจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน -เร่งการเป็นกรดของดิน	-เพิ่มอินทรีย์วัตถุ ช่วยปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น -เพิ่มธาตุไนโตรเจนในดิน
ผลการทบทอ้อย	ในช่วงอ้อยอายุน้อยอาจทำให้อ้อยชะงักการเจริญเติบโต	ช่วยส่งเสริมให้รากพืชสามารถแลกเปลี่ยนธาตุอาหารได้ดีขึ้น จากการที่ดินดี
ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม	เกิดมลพิษจากสารเคมี และอาจมีผลกระทบกับพืชบางชนิดที่อ่อนแอต่อสารเคมีชนิดนั้นๆ	ช่วยรักษาสภาพแวดล้อม พื้นฟูดินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ผลกระทบต่อสุขภาพ	อาจเกิดการตกค้างในร่างกายของคนฉีดสาร	เกษตรกรไม่ได้สัมผัสสารเคมีสุขภาพดี
ประสิทธิภาพในการผลิต	ผลิตขึ้นอยู่กับการบำรุงจากปุ๋ยเคมี	โครงสร้างดินดี เพิ่มปุ๋ยไนโตรเจนจากการไถกลบ ลดต้นทุนการผลิตผลผลิตดี

2.1 สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

- 1) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....1.....ชนิด ประกอบด้วย
 - 1.1) อ้อย พื้นที่ปลูกจำนวน.....25.....ไร่
- 2) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย
 - 2.1) ปลาหลายสายพันธุ์..... จำนวน.....-.....(ตัว)
- 3) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย
 - 3.1)-..... จำนวน.....-.....(ตัว)
- 4) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด ประกอบด้วย
 - 4.1)-..... จำนวน.....-.....ไร่

2.2 ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

- 1) สินค้า.....อ้อย.....มีต้นทุนการผลิต 1 ไร่ ผลผลิต 14 ตัน ดังนี้

1.1) ค่าท่อนพันธุ์	เป็นเงิน	2,400	บาท/ไร่
1.2) ค่าเตรียมดิน	เป็นเงิน	1,000	บาท/ไร่
1.3) ค่าปุ๋ยเคมี	เป็นเงิน	1,100	บาท/ไร่
1.4) ค่าเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว	เป็นเงิน	200	บาท/ไร่
1.5) ค่าสารเคมี	เป็นเงิน	350	บาท/ไร่
1.6) ค่าแรงงาน	เป็นเงิน	3,000	บาท/ไร่
1.7) ค่าเก็บเกี่ยว+ขนส่ง	เป็นเงิน	7,700	บาท/ไร่ (550บาท/ตัน)
1.8) อื่นๆ	เป็นเงิน	2,000	บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต		17,750	บาท/ไร่
รายได้		16,240	บาท/ไร่ (1,160/ตัน)

2.3 รายได้ของเกษตรกรรายแบบ มีดังนี้

- 1) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ อ้อยโรงงาน
 เฉลี่ยรายได้ปีละ 779,520 บาท/ปี

2.4 ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

1. สามารถเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เรื่องการผลิตอ้อยคุณภาพ ให้เกษตรกรรายอื่นๆ ในชุมชนได้
2. เป็นผู้ที่ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ
3. เป็นจุดรวบรวมองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี และการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ให้คนในชุมชนให้การสนับสนุนและผลักดันเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีใจรักในอาชีพเกษตรกร

1) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

3.1 เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

1. ไม่เผาใบอ้อยในพื้นที่เกษตรของตนเอง ใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยว
2. ปลุกถั่วเขียวไถกลบพืชสดเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน
2. ปลุกถั่วเขียวช่วยคลุมดินลดการระเหยของน้ำ
3. สามารถขายใบอ้อย นำไปอัดในรูปแบบก้อนได้

3.2 ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

มีประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติดังนี้

- การเผาใบอ้อยจะทำให้จุลินทรีย์ที่มีอยู่ตามธรรมชาติถูกทำลายด้วยความร้อนจากการเผาใบอ้อย
- การไถกลบถั่วเขียวเป็นปุ๋ยพืชสดช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุและปรับปรุงโครงสร้างดิน และถั่วเขียวยังมีการตรึงไนโตรเจนที่รากเมื่อไถกลบจะช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้
- การเผาใบอ้อยเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดมลพิษทางอากาศ PM2.5 และหมอกควัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนในชุมชนและสิ่งแวดล้อมโดยรวม การไม่เผาจึงเป็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและอนุภาคที่เป็นอันตรายสู่ชั้นบรรยากาศโดยตรง

- การไม่เผาใบอ้อยสามารถสร้างรายได้จากการขายเศษซากใบอ้อย โดยจะนำไปอัดเป็นก้อนทำเชื้อเพลิงชีวมวล

- ลดการเผาฟางข้าว: เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ช่วยลดการเผาฟางข้าวในพื้นที่นา ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดมลพิษทางอากาศ PM2.5 และหมอกควันอย่างที่กำลังมาข้างต้น

- เพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้เสริม: ฟางข้าวที่เคยเป็นของเหลือทิ้งจากการทำนา สามารถนำมาอัดเป็นก้อนเพื่อใช้เป็นอาหารหยาบสำหรับเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้งที่ขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ หรือสามารถนำไปจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้กับเกษตรกรได้ ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน

4. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

4.1 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

- มีความรู้ด้านการเกษตรของพืชในพื้นที่
- การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้
- การให้บริการด้านการเป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่
- การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร ผ่านช่องทางต่างๆ

4.2 ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

4.2.1 ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- พัฒนาและต่อยอดอาชีพของตนเองให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืน และสามารถเป็นตัวอย่างให้กับคนอื่นได้
- เป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์รวมองค์ความรู้ของชุมชน
- เกิดการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยกันแก้ไขปัญหาในพื้นที่
- เป็นผู้นำการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาทดลองใช้เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับคนในพื้นที่ที่สามารถทำได้จริง
- ส่งเสริมการเกษตรที่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม ทั้งการลดการเผาใบอ้อยและลดการใช้สารเคมี

- ช่วยส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้กับเกษตรกร การหยุดเผาช่วยลดมลภาวะจากฝุ่น PM2.5 และการลดใช้สารเคมีทำให้ไม่มีสารเคมีตกค้างในร่างกายเกษตรกร เกษตรกรได้รับสุขภาพดี

4.2.2 ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

- 1) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ
 - บทบาทของการเป็นผู้ใหญ่บ้าน ช่วยสะท้อนปัญหาของคนในชุมชน
 - ประธาน ศพก.หลัก เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและความรู้ที่เป็นประโยชน์กลับมาสู่ชุมชน
- 2) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม
 - เข้าร่วมงานจิตอาสาเป็นประจำ

5. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ทำวันนี้ให้ดีที่สุด

ส่วนที่ 4 ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

1. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสำนักงานเกษตรอำเภอห้วยคต

2. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

1. สอบถามข้อมูลจากเกษตรกรต้นแบบ
2. ข้อมูลจากการบันทึก
3. เอกสารที่มีการบันทึกจากหน่วยงานต่างๆที่มีการเข้ามาดำเนินการกับกลุ่ม

3. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

-